ГАЗРЫН МОНИТОРИНГИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА БААТАР ОВОГТОЙ ДӨЛИЙН 2024 ОНЫ АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ, ҮР ДҮН, МЭРГЭШЛИЙН ТҮВШИНГ ҮНЭЛЭХ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС

Байгууллагын нэр: Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газар

Нэгжийн нэр: Газрын мониторингийн хэлтэс

1. Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээ	Гүйцэтгэлийн түвшин	Нийт (70 оноо)
1	2	3	4
●	Нэгжийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт	57	57

2. Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний биелэлтийн хувь	Төсвийн шууд захирагчийн өгсөн үнэлгээ (15 хүртэл оноогоор)
1.	Арга хэмжээ 1.	15	15
2.	Арга хэмжээ 2.	15	15
3.	....	15	15
Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний дундаж оноо			15

3. Хандлага, ёс зүй, ур чадварын үнэлгээ

Д/д	Үзүүлэлт	Төсвийн шууд захирагчийн өгсөн үнэлгээ (15 хүртэл оноогоор)
1.	Хандлага, ёс зүй	15
2.	Удирдан зохион байгуулах	15
3.	Асуудал шийдвэрлэх	15
4.	Манлайлах	15
5.	Багаар ажиллах	15
6.	Харилцаа	15
	Ур чадварын үзүүлэлт (ажлын онцлогоос хамаарсан)	
7.	Мэргэжлийн ур чадвар 1.	15
8.	Мэргэжлийн ур чадвар 2.	15
9.	Мэргэжлийн ур чадвар 3.	15
Хандлага, ёс зүй, ур чадварын дундаж оноо		15

4. Гүйцэтгэлийн үнэлгээ

Д/д	Үнэлгээний үзүүлэлт	Үзүүлэлт тус бүрийн оноо
1.	Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт *(Нэгжийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт)*	*70 хүртэлх оноо* 57
2.	Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт *(Төсвийн шууд захирагчийн үнэлгээ)*	*15 хүртэлх оноо* 15
3.	Хандлага, ёс зүй, ур чадварын үнэлгээ *(Төсвийн шууд захирагчийн үнэлгээ)*	*15 хүртэлх оноо* 15
4.	Үнэлгээний оноонд орсон өөрчлөлт	..... *оноо*

	(Аргачлалын 6 дугаар хэсэгт заасан холбогдох заалтыг бичих)	
Нийт оноо = (Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний оноо + Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний оноо + Хандлага, ёс зүй, ур чадварын оноо) - Аргачлалын 6 дугаар хэсгийн холбогдох заалтын дагуу хассан оноо		87

Үнэлгээ өгсөн: ***Төсвийн шууд захирагч***

ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ДАРГА /А.ЭНХМАНЛАЙ/

2024.12.19 *(огноо)*

Үнэлгээтэй танилцаж, зөвшөөрсөн: ***Нэгжийн дарга:***

ГАЗРЫН МОНИТОРИНГИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА .... /Б.ДӨЛ/

2024.12.19 *(огноо)*

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
даргын 2020 оны 100 тоот тушаалын
7 дугаар хавсралт

ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ГАЗРЫН МОНИТОРИНГИЙН ХЭЛТСИЙН 2024 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ДӨРӨВДҮГЭЭР УЛИРЛЫН БИЕЛЭЛТ

д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин		Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
					Эхний хагас жил	Сүүлийн хагас жил		
Нэг. Стратеги төлөвлөгөөний зорилго								
1.7	**Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.7.** **Зайнаас тандан судлалын технологид суурилсан газар ашиглалт, газрын мониторингийн байнгын ажиллагаатай хяналтын системийг хөгжүүлж, нэвтрүүлнэ.**							
1.7.1.1	Газрын мониторингийн сүлжээний мониторингийн хот суурины газрын 300 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлыг хийх	Урсгал төсөв	Газрын мониторингийн цахим системд хот суурины газрын 300 мониторингийн цэгт хийгдсэн судалгаа, шинжилгээний ажлын тайлан, дүгнэлт	Газрын мониторингийн үндэсний сүлжээний нийт 2250 мониторингийн цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлыг гүйцэтгэсэн.	**Эхний хагас жилд:** Газрын мониторингийн сүлжээний мониторингийн 300 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлын даалгаврыг батлуулж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулан, ажлын холбогдох үе шатанд хяналт тавьж ажилласан байна.	**Жилийн эцэст:** Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажлыг зохион байгуулж, ажлын холбогдох үе шатанд хяналт тавьж ажилласан байна. Мөн байгалийн болон хүний үйл ажиллагаанаас үүдэлтэй	"Газрын мониторингийн сүлжээний мониторингийн хот суурины газрын 300 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажыг хийх" ажлыг гүйцэтгэгч "Ланрес" ХХК-тай 2024.03.22-ны өдөр байгуулсан 2024/70 дугаартай зөвлөх үйлчилгээний гэрээнд заасны дагуу хээрийн судалгааны үе шатны тайланг гүйцэтгэгчээс 2024.09.20-ны өдөр ирүүлсэн бөгөөд тайланг хянаж ажил гүйцэтгэсэн үе шатны ажлын акт, дүгнэлтийг гаргаж, холбогдох санхүүжилтийг гүйцэтгэлээр нь өгсөн. Тухайн ажилд Газрын мониторингийн хэлтсээс захиалагчийн хяналт хийх ажлын удирдамжийг боловсруулж 2024.09.17-ны өдрийн А/267	

						газрын доройтол, элэгдэл, эвдрэлийг тодорхойлж эх үүсвэр, нөлөөллийг тогтоож, газар хамгаалах, сайжруулах, нөхөн сэргээх арга хэмжээг төлөвлөж, үр дүнг газрын мониторингийн цахим системд бүрэн оруулсан байна.	дугаартай тушаалаар батлуулж, хээрийн судалгааны шалгалтыг 2024.09.19-нөөс 20-ны өдрийн хооронд хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд захиалагчийн хяналтын тайлан гаргасан байна. Гүйцэтгэгчээс 2024.10.14-ний өдрийн 202425 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн эцсийн шатны тайланд захиалагчийн хяналт хийж, ажлын даалгавар болон гэрээнд туссан ажлаас гүйцэтгэл дутуу ажилбаруудыг тодорхойлж сайжруулах тухай санал гарган 2024.11.14-ний өдрийн 2/3100 дугаар албан бичгээр гүйцэтгэгчид хүргүүлсэн. Гүйцэтгэгчээс 2024.12.04-ний өдрийн 202432 дугаар албан бичгээр эцсийн шатны тайлангийн дутуу ажилбаруудыг гүйцээж ирүүлсэнд захиалагчийн хяналт хийж, эцсийн шатны ажил гүйцэтгэсэн акт, дүгнэлтийг гаргаж, САХ-т хүлээлгэн өгсөн.	
1.7.1.2	Газрын мониторингийн цахим системд газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны дүгнэлтэд тусгагддаг газрыг хамгаалах, зөв зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх чиглэлээр холбогдох хууль, журамд тодорхой заасан	Үйл ажиллагаа	Дүгнэлтийн загварт орох багц зөвлөмж, арга хэмжээний жагсаалт	-	**Эхний хагас жилд:** Газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт болон захиалгат хянан баталгааны дүгнэлтэд тусгагдсан агрохими, хүнд металл, хөрсний эрүүл ахуйн дүн шинжилгээ болон санал, зөвлөмжид мэдээллийг автоматаар татагдах боломжийг Газрын мониторингийн цахим		Захиалгат хянан баталгааны хот, тосгон, бусад суурины газар болон тариалангийн газарт хийгдэх хянан баталгааны дүгнэлт, зөвлөмжид агрохими, хүнд металл, хөрсний эрүүл ахуйн дүн шинжилгээ болон бохирдлын эх үүсвэр, элэгдэл, эвдрэл, доройтлын зэрэглэлд тохирсон газар хамгаалах, нөхөн сэргээх, газрыг зүй зохистой ашиглах талаарх зөвлөмжийг Газрын мониторингийн цахим системд автоматаар татагдах боломжийг бүрдүүлж, жишиг зөвлөмжийн загвар гаргасан. Үүнд: 1.Газартай холбоотой хууль, эрх зүйн талаарх зөвлөмж;	

	заалт болон нийтлэг зөвлөмж, арга хэмжээний загварыг жагсаалтаар бэлтгэж, системээс автоматаар сонгогдох боломжийг бүрдүүлэх				системд бүрдүүлсэн байна.		2.Хөрсөн бүрхэвч, үржил шимийг сайжруулах зөвлөмж; 3.Ургамлан нөмрөг сэргээх, ногоон байгууламж чиглэлээр өгөх зөвлөмж; 4.Газар ашиглалтын талаарх өгөх зөвлөмж зэрэг 4 үндсэн багц чиглэлийн хүрээнд жишиг 20 гаруй зөвлөмжийг боловсруулж, газрын мониторингийн системд шаардлагатай хөгжүүлэлтийг хийж хэрэглээнд гаргахад бэлэн болгосон. 2025 оны ГНСУНЦС-ийн хөгжүүлэлтийн ажлын хүрээнд тус хөгжүүлэлтийг хийлгэхээр ажлын даалгаврын төсөл, танилцуулгыг бэлэн болгосон.	
1.7.1.3	Газрын мониторингийн чиглэлээр хэрэгжүүлэх хэтийн стратегийг боловсруулж, 2024-2029 онд хийгдэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний төсөл боловсруулах, санхүүжилтын хэмжээ, эх үүсвэрийг тодорхойлох.	Үйл ажилл агаа	1 төлөвлөгөөний төсөл	-	**Эхний хагас жилд:** Газрын мониторингийн сүлжээг өргөжүүлэх, тогтвортой хэвийн ажиллагааг хангах, жил бүр урсгал зардлаар хийгдэх цэгүүдийн тоо хэмжээ, байршил, газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа хийх ажлын үе шатны хуваарь, төсвийн тооцоог боловсруулсан байна.		Газрын мониторингийн сүлжээг өргөжүүлэхэд шаардлагатай мониторингийн цэг, ажиглалтын талбарын тоо хэмжээ, ерөнхий байршлыг тодорхойлсон бөгөөд мониторингийн цэгт хянан баталгаа хийх үе шатны хуваарийг боловсруулсан. Хот, тосгон, бусад суурины газар болон бэлчээр, тариалангийн газрын төлөвлөгөөт хянан баталгаа хийх төсвийн тооцоог сумдын нутаг дэвсгэрээр боловсруулж, 21 аймгийн 330 суманд газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлыг зохион байгуулах талаар21 аймгийн Засаг дарга нарт болон Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт 2024.11.21-ний өдрийн 1/3183-1/3204 дугаартай албан бичгээр зөвлөмж, чиглэл болгон хүргүүлсэн.	
1.7.1.4	Улсын тусгай хэрэгцээ, ойн сан бүхий, усны сан бүхий газрын	Үйл ажилл агаа	1 баримт бичгийн төсөл	-	**Эхний хагас жилд:** Монгол Улсын байгаль-нутаг дэвсгэрийн нөхцөл,	**Жилийн эцэст:** Мониторингийн цэг болон	Улсын хэмжээнд улсын тусгай хамгаалалттай газарт газар ашиглалт, хүний үйл ажиллагаатай холбоотойгоор газрын	

	мониторингийн цэгийн байршил, байнгын ажиглалтын талбаруудын төлөөлөх талбайн хэмжээ, байршлыг нарийвчлан зураглах талаар санал боловсруулах.				газрын нэгдмэл сангийн ангилал тус бүрийн байнгын ажиглалтын талбар, мониторингийн цэгүүдэд дүн шинжилгээ хийсэн байна.	байнгын ажиглалтын талбарын төлөөлөх талбайн хэмжээг зураглаж, нарийвчлах талаар санал боловсруулж, зардлын хэмжээг гаргасан байна.	мониторингийн үйл ажиллагааг зохион байгуулахад ашиглах 82-оос доошгүй мониторингийн цэг болон түүнийг төлөөлөх 6314 га ажиглалтын талбар бүхий газрын байршлыг судалж тогтоосон. Усны сан бүхий газарт газар ашиглалт, хүний үйл ажиллагаатай холбоотойгоор газрын мониторинг явуулахад шаардлагатай байгаа 62-оос доошгүй мониторингийн цэг болон түүнийг төлөөлөх 4464 га ажиглалтын талбар бүхий газрын байршлыг судалж тогтоож, мониторингийн цэгүүдийг шинээр байгуулах зардлын тооцоог боловсруулсан. Ойн сан бүхий газар нь 2023 оны нэгдмэл сангийн ангиллын мэдээнд 18,211.1 мянган га талбайг хамарч бөгөөд Газрын мониторингийн мэдээллийн санд байгаа ойн сан бүхий газрын мониторингийн цэгүүдийг аймгуудын ойн сан бүхий газартай давхцуулан дүн шинжилгээ хийхэд Увс, Баянхонгор, Дархан-Уул, Дорноговь, Өмнөговь аймаг ойн сан бүхийн газрын мониторингийн хөрс, ургамлын тус бүр 1, Говь-Алтай, Архангай, Дорнод, Сэлэнгэ, Өвөрхангай аймаг тус бүр 3, Завхан аймаг, Улаанбаатар хотод тус бүр 5, Булган, Хөвсгөл аймаг тус бүр 6, Төв аймаг 7, Хэнтий аймаг 17 цэгтэй байна. Ховд, Орхон, Баян-Өлгий, Дундговь, Сүхбаатар аймаг ойн сан бүхий газрын мониторингийн цэггүй байна. Улсын хэмжээнд ойн сан бүхий газарт нийтдээ 66 хөрс, ургамлын мониторингийн цэг байна. Энэхүү цэгүүдийг сонгохдоо байгаль-нутаг дэвсгэрийн цогцолбор	

							нөхцлийн бүс бүслүүрийн ялгаа, ой модны төрөл, төлөв байдлын өөрчлөлт, газар ашиглалтыг харгалзан үзсэн байна. Харин ажиглалтын талбарын судалгааг 5 жил тутамд хийж мониторингийн мэдээллийн санд оруулах шаардлагатай бөгөөд тус судалгааг Ойн газартай хамтарч зохион байгуулна.	
1.7.2.1	Улсын хэмжээнд хохирол учирсан, доройтолд өртсөн газруудын байршлыг газрын нэгдмэл сангийн ангилал тус бүрээр гаргаж, нөхөн сэргээх байршил, талбайн хэмжээ, хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулахса нхүүжилтын хэмжээ, эх үүсвэрийг тодорхойлох.	Үйл ажилл агаа	1 төлөвлөгөө	-	**Эхний хагас жилд:** Газрын нэгдмэл сангийн ангилал тус бүрээр газрын хохиролд өртсөн талбай байршлыг тодорхойлон гаргаж, нөхөн сэргээх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Батлуулсан нөхөн сэргээх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг орон нутагт хүргүүлэн, газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулахад хяналт тавьж ажиллана.	21 аймгийн ГХБХБГ, НГЗБА-нд хохирол учирсан, доройтолд өртсөн газрын байршил, талбайн хэмжээний судалгаа ирүүлэх тухай 1/1479 тоот албан бичгийг 2024.06.07-ны өдөр явуулсан. Үүний дагуу 16 аймгийн ГХБХБГ-аас ирүүлсэн судалгааг нэгтгэж, Газрын доройтол тодорхойлох аргачлалыг ашиглан улсын хэмжээнд хохирол учирсан, доройтолд өртсөн газрын нөхөн сэргээх арга хэмжээний төлөвлөгөөний төслийг боловсруулсан. Бэлчээрийн газрыг фото-мониторингийн аргаар үнэлэх ажлын үр дүнд 4, 5 дугаар түвшинд үнэлэгдсэн бэлчээрийн газрыг дараа жилийн сумдын газар зохион байгуулалтын тухайн жилийн төлөвлөгөөнд тусгуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах талаар 21 аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт албан бичгийг хүргүүлсэн. ГНСУНЦС-ийн бэлчээрийн цэсэнд дээрх үнэлгээний түвшний газрыг нөхөн сэргээх газар болон газар зохион байгуулалт, хот байгуулалтын төлөвлөлтийн цахим системтэй шууд холбогдон ажиллах хөгжүүлэлтийг хийж гүйцэтгэсэн.	

1.7.2.2	Ойн сан бүхий болон усны сан бүхий газрын хамгаалалт, эрүүл ахуй, хориглолтын бүсийг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зураглах, газрын мониторингийн цахим системийн дундын мэдээллийн сантай холбох.	Үйл ажиллагаа	Ой сан болон усны сангийн батлагдсан хамгаалалтын бүсийг цахим системд оруулсан байна.	-	**Эхний хагас жилд:** Ойн сан бүхий болон усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүсийг зураглах, газрын мониторингийн цахим системд оруулах ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулсан байна.	**Гуравдугаар улиралд:** Газрын мониторингийн цахим системд Ойн сан бүхий болон усны сан бүхий газрын хамгаалалт, эрүүл ахуй, хориглолтын бүсийг оруулсан байна.	-Салбар дундын мэдээллийн санг холбох, цахим системээр дамжуулан мэдээлэл солилцох уулзалтыг БОАЖЯ, ЦУОШГазар, Усны газрын холбогдох төлөөлөлтэй 2024.03.27-ны өдөр зохион байгуулсаны дагуу БОАЖЯ-ны мэдээллийн сангаас ойн сан болон бусад мэдээллийг ГНСУНЦС-д оруулахаар тохиролцсон. Тус яамнаас дээрх мэдээллийг байгаль орчин, ойн мэдээллийн сангийн системийн хөгжүүлэлтийг хийж гүйцэтгэж байгаа, түүний дараа ГНСУНЦС-д холбохоор ажиллаж байна. Мөн дээрх ажлыг эрчимжүүлэх зорилгоор БОАЖЯ-ны ТНБД-ын 2024.03.29-ны өдрийн А/120 дугаар тушаалаар 6 байгууллагын 10 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг байгуулагдсан. Нийслэлийн байгаль орчны газраас нийслэлийн ногоон бүсийн /shp.file/ мэдээллийг авсан боловч энэхүү ногоон бүс нь эрх бүхий байгууллагаар албажаагүй тул дундын мэдээллийн санд оруулаагүй. Ойн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.5.1, 8.5.2, 8.5.3 дахь хэсэгт заасан бүсийн батлагдсан тоон мэдээллийг ирүүлэх тухай 2024.11.29-ний өдрийн 2/3304 дугаартай албан бичгийг Ойн газарт хүргүүлсэн. -Усны газраас усны сан бүхий газрын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүсийн хилийн мэдээллийг шинэчлэн 2024 оны 08 дугаар сард аймаг тус бүрээр авсан. Газрын мониторингийн цахим системд оруулахаар онцгой хамгаалалтын бүсийн 89,863 км^2 талбай бүхий хил, энгийн	

							хамгаалалтын бүсийн 142,820 км^2 талбай бүхий хилийг нэгтгэж бэлтгэн ГЗБХ, МТХ, КХ-д тус тус хүргүүлсэн. Усны газарт 2024 онд улсын хэмжээний усны нэгдсэн мэдээллийн санг сайжруулах, хөгжүүлэх ажил хийгдэж байгаа бөгөөд тус ажлын хүрээнд усны сан бүхий газрын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүсийн мэдээллийг агуулсан шинэ модуль хөгжүүлж байгаа бөгөөд тус ажлын хүрээнд Газрын мониторингийн цахим системд сервис үйлчилгээгээр холбох ажлыг Усны газарт хийгдэж байна.	
1.7.2.3	Улсын хэмжээнд хийгдсэн хот, тосгон, бусад суурин газрын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажил болон захиалгат хянан баталгааны ажлын үр дүн, мэдээллийг нэгтгэж, газрын мониторингийн цахим системд нөхөж оруулах.	Үйл ажилл агаа	Судалгаа гарч, мэдээллийн сан бүрдсэн байна.	-	**Эхний хагас жилд:** 2010-2023 оны хооронд хийгдсэн хот, тосгон, бусад суурин газруудын тоон мэдээлэл, мөн захиалгат хянан баталгааны мэдээллийг газрын мониторингийн цахим системд оруулахад бэлэн болгосон байна.	Жилийн эцэст: Нийслэл, 21 аймгийн ГХБХБГ-ын мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийг мэргэжил арга зүйгээр хангаж, орон нутгийн мэргэжилтнүүдтэй хамтран төлөвлөгөөт хянан баталгааны тоон мэдээллийг газрын мониторингийн цахим системд оруулсан байна.	- 2010-2023 оны хооронд улсын хэмжээнд хийгдсэн хот, тосгон, бусад суурины газарт хийгдсэн газрын төлөв байдал чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны талаарх судалгааг 21 аймгийн ГХБХБГ, НГЗБА-наас авч, төлөвлөгөөт болон захиалгат хянан баталгааны мэдээллийг ирүүлэх тухай 1/1336 дугаар албан бичгийг 2024.05.27-ны өдөр явуулсан. Өмнө хийгдсэн тоон мэдээллийн сангуудыг нэгдсэн загвар руу хөрвүүлсний дараа газрын мониторингийн цахим системд мэдээллийн сангийн баазын түвшинд нэгдсэн байдлаар оруулах боломжтой шийдлийг гаргаж, Газрын мониторингийн цахим системд дэрх мэдээллийг нэмэлтээр оруулахад шаардлагатай хөгжүүлэлтийг Эрхэт Инноваци ХХК-тай хамтран гүйцэтгэж байна. Улсын хэмжээнд төлөвлөгөөт хянан баталгааны нийт 109 багц ажил байна. Газрын мониторингийн цахим системд оруулах төлөвлөгөө гаргаж,	

							хариуцах гүйцэтгэх албан хаагч болон ажиллах хугацааг тодорхой болгосон.	
1.7.3.1	Газрын мониторингийн үйл ажиллагаанд зайнаас тандан судлалын арга, технологийг ашиглан, газрын бүрхэвчийн өөрчлөлт, доройтол, элэгдэл, эвдрэл, бэлчээрийн газрын даац, чадавхыг тодорхойлох.	Үйл ажиллагаа	Ирүүлсэн тайлангийн тоогоор	1. Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2022.06.02-ны өдрийн 126 дугаар тушаалын хавсралтаар "Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар", 2023.07.04-ны өдрийн 172 дугаар тушаалын хавсралтаар "Зайнаас тандан судлалын аргаар тариалангийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар" тус тус батлагдсан.		**Жилийн эцэст:** Нийслэлийн газар зохион байгуулалтын алба, 21 аймгийн ГХБХБГ-ын мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийг хиймэл дагуулын 6-9 дүгээр сарын мэдээнд үндэслэн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд бэлчээрийн газрын биомассыг тооцох, бэлчээрийн даацыг тодорхойлж, дүн шинжилгээ хийхэд мэргэжил арга зүй, удирдлага зохион байгуулалтаар хангаж ажилласан байна.	21 аймаг, нийслэлийн 6 дүүргийн мэргэжилтнүүдийг бэлчээрийн газрын бүрхэвчийн өөрчлөлт тооцох, доройтол, элэгдэл, эвдрэл, бэлчээрийн газрын даац, чадавхыг тодорхойлох, хиймэл дагуулын зураг боловсруулах ажлуудыг хийх мэргэжил арга зүйгээр ханган ажилласан. 21 аймаг, нийслэл тус бүрээр 6-9 сарын хиймэл дагуулын мэдээг ашиглан боловсруулалт хийж, 8 сарын мэдээг бэлчээрийн фотомониторингийн үр дүнтэй харьцуулж дүн шинжилгээ хийхэд дэмжлэг үзүүлж ажилласан. 21 аймаг, нийслэлээс 2024 оны тайлан мэдээг хүлээн авч нэгтгэсэн.	
1.7.3.2	Газрын мониторингийн цахим системд	Урсгал төсөв	Нэмэлт модуль хөгжүүлсэн байдал	-	**Эхний хагас жилд:** Газрын мониторингийн цахим	**Жилийн эцэст:**	"Дорнод Монголын хуурай хээрийн тогтвортой ландшафт, биологийн олон янз байдлын хамгаалал төсөл"-	

	зайнаас тандан судлал, доройтлыг тодорхойлох зураглалыг үүсгэх шаардлагатай нэмэлт хөгжүүлэлтийг хийх				системд газрын доройтлын зургийг зураглах, нэмэлт хөгжүүлэлт хийх ажлын даалгавар боловсруулж, худалдан авах ажиллагааг холбогдох нэгжтэй хамтран зохион байгуулсан байна.	Газрын мониторингийн цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийгдэж туршигдан, үйл ажиллагаа нэвтэрсэн байна.	ийн хүрээнд “Бэлчээрийн фото мониторингийн цэг төлөөлөх талбайг нарийвчлан зураглаж, газрын мониторингийн цахим системд оруулах” ажлын хүрээнд мониторингийн цэг төлөөлөх талбайн хэмжээ, бэлчээрийн төлөв байдал нь доройтсон газрыг зураглаж, газрын мониторингийн цахим системийн нөхөн сэргээх, хамгаалах цэсрүү илгээх, оруулах байдлаар хөгжүүлэлт хийгдэж байна. Бэлчээрийн фото мониторингийн гар утасны аппликэйшныг хэрэглээнд нэвтрүүлэх талаар туршилт судалгааг хийсэн. Аймгуудын мэргэжилтэн, даамлуудаас ирсэн саналыг нэгтгэн хөгжүүлэгчид хүргүүлж, сайжруулалтыг хийгдэж байна. Саналын дагуу хийгдсэн хөгжүүлэлтүүдийг 2024.12.03-ны өдөр танилцуулж, хүлээн авсан. Бэлчээрийн фото мониторингийн сэргэх чадавхийн 3, 4, 5 дугаар түвшний цэгийн талбайг газрын хохирол, доройтол цэс рүү татах хөгжүүлэлтийг хийлгэж, үр дүнг хүлээн авсан.	
1.7.3.3	Бэлчээрийн газрын фото мониторингийн цэгийг төлөөлөх талбайн хэмжээг нарийвчлан зураглаж, газрын мониторингийн цахим системд оруулах.	Үйл ажиллагаа	Газрын мониторингийн цахим системд оруулсан төлөөлөх талбайн тоо, хэмжээ	-	**Эхний хагас жилд:** Бэлчээрийн газрын фото мониторингийн цэгийн төлөөлөх талбайн хэмжээг нарийвчлан зураглаж, Газрын мониторингийн цахим системд оруулах ажлын даалгавар боловсруулж, батлуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Газрын мониторингийн цахим системд бэлчээрийн талбайг оруулж, бэлчээрийн төлөв байдлын загвартай холбосон	“Бэлчээрийн фото мониторингийн цэг төлөөлөх талбайг нарийвчлалд зураглаж, газрын мониторингийн цахим системд оруулах” АД/2024-16 дугаартай ажлын даалгаврыг ГЗБГЗЗЕГ-ын дарга болон нийслэлийн Засаг дарга нараар хамтран 2024.02.06-нд батлуулж, НГЗБА-нд 2024.02.07-ны өдрийн 1/344 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. Ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавин ажиллаж, засвар сайжруулалтын саналыг 2024.10.28-ны өдрийн	

						байна.	2/2907 тоот албан бичгээр НГЗБА-нд хүргүүлсэн. "Эрхэт инноваци" ХХК-ийн зурагласан нийслэлийн 6 дүүргийн бэлчээрийн газрын фото мониторингийн цэгийн төлөөлөх талбайн мэдээллийг газрын мониторингийн цахим системд оруулж, бэлчээрийн төлөв байдлын загвартай холбосон. Ажлын үр дүнг https://egazar.gov.mn/analytics/dashboard/chart7n байршуулж, дашбоард байдлаар харах боломжийг бүрдүүлсэн. Мөн бэлчээрийн фото мониторингийн хээрийн судалгаанд гар утасны аппликейшны хөгжүүлэлтийг хийж байгаа "Эрхэт инноваци" ХХК-д турших, сайжруулах шаардлагатай саналыг боловсруулж 2024.08.15-ны 1/2064 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн.	
1.7.3.4	Газрын мониторингийн цахим системийн мэдээллийн сангийн өгөгдөл, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, салбар хоорондын мэдээллийг холбох ажлыг зохион байгуулах.	Үйл ажиллагаа	4 байгууллагын мэдээлэл (ҮСХ, АМГТГ, ХХААХҮЯ, БОАЖЯ)	-	**Эхний хагас жилд:** Салбар дундын мэдээллийн сан холбох талаар уулзалт зохион байгуулах, мэдээллийг авах ажлыг зохион байгуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Газрын мониторингийн цахим системд холбогдох мэдээллийг холбосон байна.	Үндэсний статистикийн хорооны Мал аж ахуйн салбар хариуцсан статистикч Б.Алтансувдаас 2024.05.29 өдөр цахим шуудангаар малчин өрхийн байршил бүхий мэдээллийг хүлээн авсан. Тус мэдээлэлд малын тоо бүхий 65,238 малчин өрхийн байршлын мэдээллийг ирүүлсэн бөгөөд тус мэдээлэл нь шууд ашиглахад боломжгүй мэдээлэл байсан тул мэдээний чанарыг сайжруулж дахин ирүүлж, хамтран ажиллах тухай 1/2900 дугаартай албан бичгийг Үндэсний статистикийн хороонд 2024.10.28-ны өдөр хүргүүлсэн. БОУАӨЯ-ны харъяа Цаг уур, орчны судалгаа, мэдээллийн хүрээлэнгийн бэлчээрийн төлөв байдлын зураглалын 1513 цэгийн мэдээллийг шинэчлэн дундын мэдээллийн санд	

							оруулахаар Хөдөө аж ахуйн цаг уурын судалгааны хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн Б.Мэндбаяртай уулзаж, харилцан тохиролцсон. ХХААХҮЯ-ны тариалангийн газрын 300 мониторингийн цэгийн 2023 оны шинэчлэгдсэн мэдээлэл, НБОГ-ын хөрсний шинжилгээний 2023 оны мэдээлэл, ЦУОШХ-ийн 1513 цэгийн 2022 оны мэдээллийг дундын мэдээллийн сангаар дамжуулан нийтэд нээлттэйгээр байршуулсан.	
1.7.3.5	Газрын мониторингийн цахим системийн хялбарчилсан цахим гарын авлага гаргах.	Үйл ажилл агаа	1 гарын авлага	-		**Сүүлийн хагас жилд:** Орон нутгийн мэргэжилтэн болон мэргэжлийн байгууллагуу дад зориулсан газрын мониторингий н цахим системийн цэс тус бүрийг агуулсан цахим гарын авлагыг боловсруулж, гаргасан байна.	Аймаг, нийслэлийн мэргэжилтэн болон мэргэжлийн байгууллагуудад Газрын мониторингийн цахим системд хандан ажиллахад туслах цахим гарын авлагыг боловсруулсан. Фото мониторинг болон төлөвлөгөөт хянан баталгааны систем хөгжүүлэлтийн ажил дууссаны дараа гарын авлагыг эцэслэн боловсруулж, ном товхимол болгон хэвлүүлнэ.	
1.7.3.6	Газрын мониторингийн суурь мэдээлэл болох хүрээлэн буй орчин, инженер геологи, газар хөдлөлт, гамшгийн мэдээллийн санг баяжуулах	Үйл ажилл агаа	-	-	**Эхний хагас жилд:** Хүрээлэн буй орчин, инженер геологи, газар хөдлөлт, гамшгийн мэдээллийн санг баяжуулах талаар судалгаа хийсэн байна. Баяжуулах шаардлагатай суурь		Хүрээлэн буй орчин, инженер геологи, газар хөдлөлт, гамшгийн мэдээллийн санд 11 суурь давхаргын нийт 75 сэдэвчилсэн тоон зургийн мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийхэд Түүх, археологийн дурсгалт газар, Тектоник, шинэ тектоник зэрэг суурь давхаргын мэдээллүүд нь шинэчлэх шаардлагагүй, шаардлага хангасан мэдээллүүд байна.	

	талаар санал боловсруулах				судалгааны мэдээллийн тооцоо, судалгааг гаргаж, холбогдох байгууллагуудтай хамтран баяжуулах ажлыг зохион байгуулах талаар санал боловсруулсан байна.		Харин бусад мэдээллийг шинэчилж, баяжуулах шаардлагатай байгаагаас Одон орон геофизикийн хүрээлэнгээс баяжуулсан Мөрөн, Даланзадгад сумын газар хөдлөлийн бичил мужлалын судалгааг ирүүлээд байгаа бөгөөд захиалагчийн хяналт хийгдэж байна. Геологи, геоморфологи, гидрогеологи, инженер геологийн том масштабын зургуудийг аймаг, сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төслийн үе шатанд зориулсан инженер-геологийн судалгааны тайлангаас баяжуулах боломжтой талаар судалж тогтоосны дагуу аймаг, сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төслийн үе шатанд зориулсан инженер-геологийн судалгаа хийх ажлын даалгаварт тайлангийн тоон мэдээллийг Газрын мониторингийн хэлтэст хүлээлгэн өгч захиалагчийн хяналт хийлгэж байхаар санал боловсруулсан.	
1.21	**Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.21.** **Хяналт шалгалтын үйл ажиллагааны үр дүн, бүтээмжийг дээшлүүлнэ.**							
1.21.1.3	Объектын эрсдэлийн ангиллыг үндэслэн дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн Нийслэл, дүүргийн Газар зохион байгуулалтын албанд төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Холбогдох албан хаагчид	МУ-ын ЗГ-ын 2003 оны 28 дугаар тогтоолоор батлагдсан Газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгаа хийх журмыг шинэчлэн боловсруулж, тус арга хэмжээг хэрэгжүүлэх эрх зүйн	**Эхний хагас жилд:** Тухайн байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан нэгжтэй хамтран хагас, бүтэн жилээр хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийнэ. Үнэлгээний үр дүнд үндэслэн Суурь судалгаа мониторингийн асуудал хариуцсан албан хаагчдын үйл ажиллагааг		Салбарын хяналтын хэлтсийн боловсруулсан төлөвлөгөөт хяналт шалгалтын удирдамжид мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийг хяналт-шинжилгээ хийх санал боловсруулж өгсөн. Салбарын хяналт шалгалтын хэлтсээс Нийслэл, дүүргийн ГЗБА-нд төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийх 2024.04.22-ны өдрийн 35-00/04 дугаар удирдамж батлагдсны дагуу Салбарын улсын ерөнхий байцаагчийн 35-00/04 дугаартай удирдамж батлуулж Нийслэл, дүүргүүдийн ГЗБА-нд төлөвлөгөөт	

				үндэслэлийг тусгасан.	сайжруулах сургалт зохион байгуулах.		хяналт шалгалтын ажлыг гүйцэтгэсэн. Нийслэл, дүүргийн хэмжээнд эрх бүхий этгээдийн шийдвэр гарч иргэн, хуулийн этгээдэд олгосон 501,510 нэгж талбарын мэдээллийг нарийвчлан шалгаж газар олголтын байдал, дуудлага худалдаа, төлбөрийн мэдээлэл, талбайн хэмжээ болон зориулалтын дагуу ашиглаж байгаа эсэх хяналтын ажлыг гүйцэтгэж ажлын үр дүнг 2024.08.23-ны өдөр Газрын даргад танилцуулсан.	
1.21.1.5	Архангай аймгийн Өгийнуур, Цэнхэр, Завхан аймгийн Алдархаан, Тосонцэнгэл сумын газар олголт, иргэн, хуулийн этгээдийн газар ашиглалтын байдалд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Хяналт шалгалтад хамрагдсан объектын тоо	-	**Эхний хагас жилд:** Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Шалгалтын дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлэн, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Тухайн байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан нэгжтэй хамтран хагас, бүтэн жилээр хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийнэ. Үнэлгээний үр дүнд үндэслэн Суурь судалгаа мониторингийн асуудал хариуцсан албан хаагчдын үйл ажиллагааг сайжруулах сургалт	ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны А/17 дугаар тушаалаар байгуулагдсан "Монгол улсын газрын нэгдмэл сан, газар эзэмшил, ашиглалтын бүртгэл, түүний хяналтын үйл ажиллагааг шалгаж, холбогдох арга хэмжээг хуулийн хүрээнд авч хэрэгжүүлэх ажил"-ын дагуу иргэн хуулийн этгээдэд газар өмчлүүлсэн, эзэмшүүлсэн, ашиглуулсан асуудлыг шалгаж, цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулж, танилцуулах үүрэг бүхий ажлын хэсэгт ажиллаж Орхон аймгийн Баян-Өндөр сум, Хөвсгөл аймгийн Алаг-Эрдэнэ /Хатгал тосгон/, Цагаан-Үүр сум, Завхан аймгийн Тосонцэнгэл, Алдархаан сумдад хяналт шалгалтын ажлыг хийж, тайлан мэдээг холбогдох хэлтэст хүргүүлсэн.	

						зохион байгуулах		
1.21.1.6	Тусгай зөвшөөрөлтэй болон мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	Үйл ажиллагаа	Шалгалт хийсэн объектын тоо	-	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж, илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Шалгалтын дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлж, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.		Газрын даргын 2024.10.25-ны өдрийн А/314 дугаартай Мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт гүйцэтгэх тухай тушаалыг батлуулж, тушаалаар батлагдсан удирдамжийн дагуу газрын хянан баталгааны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг 20 мэргэжлийн байгууллагад хийж гүйцэтгэсэн газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны 100 тайланд гүйцэтгэл, чанарт хяналт хийж санал, зөвлөмж бүхий нэгдсэн тайланг боловсруулсан.	
1.25	**Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.25. Хүн амын нутагшилт, суурьшлийн зохистой тогтолцоонд тулгуурлан хот байгуулалт, газрын харилцааны эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно.**							
1.22.2.25	"Газрын мониторингийн цэгийг шинээр байгуулах шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох аргачилсан заавар"-ыг боловсруулах	Урсгал төсөв	1 заавар	-	**Эхний хагас жилд:** Ажлын даалгавар боловсруулж, худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Аргачлалын төслийг хүлээн авч, холбогдох байгууллагаас санал авч, Газрын даргын дэргэдэх зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, баталсан байна.	Гүйцэтгэгчээс бэлтгэл үе шатны тайланг 2024.05.21-ны өдрийн 2024/19 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн захиалагчийн хяналт хийж, газрын мониторингийн цэгийг өтгөрүүлэх шаардлага зарчмын хэсэгт холбогдох засвар сайжруулалтыг гүйцэтгэгчээр хийлгүүлж, 2024.06.30-ны өдөр ажил шалгаж хүлээн авсан №2024/71-01 дугаартай дүгнэлт үйлдэж САХ-т хүлээлгэн өгсөн. Эцсийн шатны тайланг 2024.10.14-ны өдрийн 202424 дугаар албан бичгээр ирүүлсэнд захиалагчийн хяналт хийж, холбогдох засвар сайжруулалтыг хийлгүүлэх тухай 2/3115 дугаар албан бичгийг хүргүүлсэн. Гүйцэтгэгчээс 2024.12.04-ний өдрийн 202432 дугаар албан бичгээр ирүүлсэнд захиалагчийн хяналт хийж, САХ-т хүлээлгэн өгсөн.	

							2024.11.21-ний өдөр ХХААХҮЯам, Усны газар, Нийслэлийн байгаль орчны газрын холбогдох мэргэжилтнүүд болон МУИС, ХААИС-ийн эрдэмтэн багш нарыг оролцуулсан хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, "Газрын мониторингийн цэгийг шинээр байгуулах шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох аргачилсан заавар"-ын төсөлд санал авсан. Зааврын төслийг 2024.12.05-ны өдөр Газар зохион байгуулалтын орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөлөөр аргачлын төслийг хэлэлцүүлсэн.	
1.22.2.26	"Газрын доройтол, хөрсний бохирдолд өртсөн газрыг нөхөн сэргээх чиглэлээр олон улсын туршлага, дэвшилтэт шинэлэг технологийн аргачлалын судалгаа хийж, монгол улсад нэвтрүүлэх, хэрэгжүүлэх туршилтыг хийх, нөхөн сэргээлтийн үйл ажиллагааны аргачлал"-ыг боловсруулах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	1 аргачлал	-	**Эхний хагас жилд:** Аргачлалын төслийг боловсруулж, турших, холбогдох газруудаас санал авч сайжруулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Аргачлалын төслийг Газар зохион байгуулалтын орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөлийн болон Даргын дэргэдэх зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, батлуулсан байна.	2024.06.05-ны өдөр 24/232 дугаартай албан бичгээр явцын тайланг ирүүлсэн боловч ажлын даалгавар болон ажил гүйцэтгэх хуваарийн дагуу судалгаа, материалуудыг ирүүлээгүй тул засвар, сайжруулалтыг хийлгэхээр буцаасан. Гэрээт ажлын гүйцэтгэгч нартай ажлын явц, аргачлалын арга зүйн талаар 2024.07.30-ны өдөр уулзалт зохион байгуулсан. Тус ажлын тайлан, аргачлалын төслийг ирүүлэх тухай 3/2541 дугаартай албан бичгийг 2024.09.23-ны өдөр явуулсан. Аргачлалын төслийн арга зүй, ажлын явцын талаар 2024.09.30-ны өдөр уулзалт зохион байгуулж ажлын явц гүйцэтгэлд шаардлагатай сайжруулалтын саналыг өгсөн. 2024.11.21-ний өдөр ХХААХҮЯам, Усны газар, Нийслэлийн байгаль орчны газрын холбогдох мэргэжилтнүүд болон МУИС, ХААИС-ийн эрдэмтэн багш нарыг оролцуулсан хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, Нөхөн сэргээлтийн үйл	

							ажиллагааны аргачлалын төсөлд санал авсан. 2024.12.05-ны өдөр Газар зохион байгуулалтын орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөлөөр аргачлалын төслийг хэлэлцүүлсэн. 2024 оны 12 дугаар сарын 04-ны өдөр ажлын эцсийн шатны тайланг ирүүлсэн захиалагчийн хяналт хийж дүгнэлт үйлдэн САХ-т хүлээлгэн өгсөн.	
1.22.2.33	Шинээр батлагдсан хууль, дүрэм, журам, стандартыг албан хаагчдад мэдээллэх, олон нийтэд сурталчлах, мэдээлэл өгөх ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Мэдээлэл өгч, сурталчилсан ажлын тоо	-	**Эхний хагас жилд:** Шинэчилэн батлагдсан "Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны журам"-ыг танилцуулах, орон нутагт чиглэл хүргүүлэх, мэдээлэл өгөх ажлыг зохион байгуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** "Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны журам" болон бусад журам, аргачлал, зааврын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, биелэлтийг хангуулан ажилласан байна.	Засгийн газрын 2024 оны 92 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам" шинэчлэгдэн батлагдсантай холбогдуулан 21 аймгийн ГХБХБГ болон Нийслэл дүүргийн ГЗБА-ны газрын мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдэд 2024.06.11-нээс 13-ны өдрүүдэд Газрын даргын 2024.06.05-ны өдрийн А/199 дугаар тушаалын хүрээнд сургалт зохион байгуулсан. Тус журамд орсон өөрчлөлтийн дагуу Улсын бүртгэлийн ерөнхий газарт 1/1829 дугаартай албан бичгийг 2024.07.23-ны өдөр хүргүүлсэн. 2024.09.05-ны өдөр нийслэлийн ГЗБА-ны нийт албан хаагчдад Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны шинчилэн батлагдсан журмыг болон хянан баталгаатай холбоотой анхаарах асуудлуудын талаарх танилцуулга, сургалтыг хийсэн. 2024.11.26-наас 30-ны өдрүүдэд Хэнтий аймгийн Баян-Адрага, Баян-Овоо, Дорнод аймгийн Хэлэнбуйр сумын ИТХ-ын дарга, гишүүд болон сумын ЗДТГ-ын дарга нар болон холбогдох албан тушаалтнуудтай	

							уулзалт зохион байгуулж, Засгийн газрын 2024 оны 92 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Газар зохион байгуулалт хийх журам", "Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам"-уудыг танилцуулж, журмыг хэрэгжүүлэх талаар мэдээлэл өгч ажилласан.	
Хоёр. Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилт, арга хэмжээ								
2.1.15.5	Салбарын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих, тайланг хүлээн авч хянан гэрээг дүгнэж, акт үйлдэх	Үйл ажиллагаа	Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн тоо	2023 онд хүсэлт ирүүлсэн 48 аж ахуйн нэгжийн ажилд хяналт хийж, дүгнэлтээр САХ-т хүлээлгэн өгсөн. 2023 оны 451 тайланг хуулийн этгээдүүдээс цахим системээр хүлээн авсан.	**Эхний хагас жил:** Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн 2023 оны үйл ажиллагаа эрхэлсэн дэлгэрэнгүй тайланг хянаж, мэдээллийн санд тэмдэглэл хөтөлнө.	**Сүүлийн хагас жилд:** Тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдийн 2024 оны тайланг хүлээн авч, хяналт тавина.	2023 онд үйл ажиллагаа явуулсан нийт 90 хуулийн этгээдийн жилийн эцсийн тайланд хяналт хийж, шаардлага хангасан 47 хуулийн этгээдийн тайланг баталгаажуулав. Шаардлага хангаагүй 43 хуулийн этгээдийн тайланг буцааж, сайжруулах талаарх мэдэгдлийг "Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа" цахим хуудаст нийтлэн шаардлага хангуулахаар засварлуулсан. Газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгаа хийх мэргэжлийн байгууллагын эрхийн хугацаа дууссан 22 хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд хяналт хийж Газрын мониторингийн цахим системд хандах эрхийг хязгаарласан. Тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдийн 2024 оны тайланг 2024.12.20-ны өдрийг хүртэл хүлээн авч, хяналт тавина. Байгууллагын вэб хуудас болон пэйж хуудсанд мэргэжлийн байгууллагуудад хандан зар мэдээлэл тавьсан.	
Гурав. Хуулиар тусгайлан олгосон чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ								
3.1.3.1	Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн	Үйл ажиллагаа	Бэлчээрийн фото мониторингийн 5158 цэг	2023 онд 21 аймаг, нийслэлийн 6 дүүргийн бэлчээрийн		**Жилийн эцэст:** 21 аймгийн ГХБХБГ болон	21 аймгийн ГХБХБГ болон нийслэлийн ГЗБА-нд бэлчээрийн фото мониторингийн ажлыг зохион байгуулах, тайланг чанартай	

	аргаар үнэлэх ажлыг улсын хэмжээнд зохион байгуулах			газарт фото мониторингийн ажлыг зохион байгуулж, 5158 цэгийн мэдээллийг нэгтгэсэн.		нийслэлийн ГЗБА-наас ирүүлсэн 2024 оны бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлыг улсын хэмжээнд нэгтгэж, холбогдох зөвлөмжийг гаргаж, нийслэл болон 21 аймгийн Засаг дарга, ГХБХБГ-т тус тус чиглэл хүргүүлсэн байна.	боловсруулах, ирүүлэх тухай 2024.07.03-ны өдрийн 1/1696 дугаар албан бичгээр чиглэл хүргүүлсэн. 2024 онд улсын хэмжээнд 21 аймаг, 319 сум, 6 дүүргийн бэлчээрийн газрын 5152 мониторингийн цэгт хээрийн судалгааг хийж гүйцэтгэсэн ба ажлын үр дүнг улсын хэмжээнд нэгтгэж, зөвлөмж, дүгнэлтийг боловсруулан нийслэл, 21 аймгийн Засаг дарга нарт албан бичгээр хүргүүлсэн.	
3.1.3.2	Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлын арга зүйг зайнаас тандан судлалын аргатай хослуулах талаар судалгаа хийж, санал боловсруулах	Үйл ажиллагаа	Санал-1	Газрын даргын 2015 оны А/105 дугаар тушаалаар "Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх журам" батлагдсан.	**Эхний хагас жилд:** Зайнаас тандан судлалын аргуудын талаар мэдээлэл цуглуулж, фото мониторингийн арга зүйн дутагдалтай болон давхардалд дүн шинжилгээ хийсэн байна.	**Жилийн эцэст:** Фото мониторингийн арга зүйг зайнаас тандан судлалын аргатай хослуулах боломжийн талаар санал боловсруулсан байна.	"Дорнод Монголын хуурай хээрийн тогтвортой ландшафт, биологийн олон янз байдлын хамгаалал төсөл"-ийн хүрээнд Н.Энхжаргал докторын гүйцэтгэсэн "Бэлчээрийн мониторингийн дүнг газрын доройтлын индекстэй харьцуулсан судалгаа"-ны тайлан, FASEP-ORÉADE-BRÈCHE - CLS - AVSF (хил хязгааргүй малын эмч нар ба агрономчид) консорциум төслийн "Бэлчээрийн төлөв байдалд бодит цагийн мониторинг хийх арга зүйн техник эдийн засгийн үндэслэл" гаргах тайлан судалгаануудад үндэслэн дүн шинжилгээ хийж, санал боловсруулсан.	

							Саналыг дэлгэрэнгүй байдлаар able цахим системээр 2024.06.03-ны өдөр, нэгжийн дарга болон мэргэжилтнүүдэд, Газрын судалгаа шинжилгээ, бодлого төлөвлөлтийн газрын дарга, ахлах мэргэжилтэнд 2024.11.25-ны өдөр able захидлаар хүргүүлсэн.	
3.1.3.3	Азийн бэлчээрийн төлөв байдлын мониторингийн зайнаас тандан судлах аргыг боловсруулах төслийн хүрээнд Франц улсаас хэрэгжүүлж буй "FASEP MONGOLIA" төсөлтэй хамтран Баянхонгор аймгийн 7 суманд турших ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажилл агаа	Хөгжүүлэлт хийсэн портал, түүнийг хэрэглээнд туршсан байдал	ГЗБГЗЗГ, Хил хязгааргүй малын эмч нар ба агрономчид Консорциумтай хамтран ажиллах санамж бичиг	**Эхний хагас жилд:** Хээрийн судалгааны аргаар болон хиймэл дагуулын зураглалын үр дүнг хослуулан бэлчээрийн төлөв байдалд бодит цагийн мониторинг хийх арга зүйн техник эдийн засгийн үндэслэлийг судлан, вэб порталд суурилсан шийдлийг боловсруулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Шийдлийг Баянхонгор аймгийн 7 сумын бэлчээрийн фото мониторингийн үр дүнтэй давхцуулан туршилт хийсэн байна.	Франц улсаас хэрэгжүүлж буй "FASEP MONGOLIA" төслийн багийнхантай 2024.02.23-ны өдөр цахим уулзалтыг зохион байгуулж, цаашид хамтран хэрэгжүүлэх ажлын талаар ярилцсан. Мөн тус төслийн хүрээнд Франц улсын хиймэл дагуулын судалгааны байгууллага /CLS/-ын инженерүүд, Хил хязгааргүй малын эмч нар болон агрономичид олон улсын байгууллагын Монгол дахь суурин төлөөлөгчдийг хүлээн авч, 2024 оны 3 дугаар сарын 26-29-ний өдрүүдэд ГЗБГЗЗГЕГ-т ажиллаж, төслийн хүрээнд хөгжүүлж буй портал сайт болон мониторинг, зайнаас тандан судлалын чиглэлээр онол, практикийн сургалтыг хамтран зохион байгуулж ГЗБГЗЗГЕГ-ын 18 албан хаагчийг сургалтад хамруулж, чадавхжуулсан. Мөн төслийн хаалтын зөвлөлдөх, уулзалт, сургалтыг төслийн багийнхантай хамтран 2024.06.05-ний өдөр зохион байгуулж ГЗБГЗЗГЕГ-ын 15 албан хаагч хамрагдсан. Төслийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Бөмбөгөр, Баацагаан, Баянцагаан, Жинст, Богд, Баян-Өндөр, Шинэжинст сумын нутаг дэвсгэрийг хамарсан талбайд туршилтын байдлаар 1986-2023 оны	

							хиймэл дагуулын өгөгдөл, мэдээллийг ашиглан "Бэлчээрийн төлөв байдлын бодит цагийн мониторинг хийх портал сайт"-ыг хөгжүүлэн туршиж үзсэн бөгөөд цаашид Монгол орны хэмжээнд энэхүү арга зүйн дагуу мониторинг хийх боломжтой үр дүн гарсан. Францын талаас улсын хэмжээнд үргэлжлүүлэн порталыг хөгжүүлэхэд дахин төсөл хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай санхүүжилтыг донор байгууллагуудаас олох талаар ажиллаж байгаа юм.	
3.1.3.4	Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх гарын авлага боловсруулах	Үйл ажиллагаа	Гарын авлага-1	-	**Эхний хагас жилд:** Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх гарын авлагын эхийг бэлтгэж, цахим хувилбарыг байгууллагын цахим хуудсанд байршуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Гарын авлагын цахим хувилбарыг байгууллагын цахим хуудсанд байршуулсан байна.	Газрын мониторингийн мэргэжилтнүүдэд зориулсан "Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх" гарын авлагыг Газарзүй-геоэкологийн хүрээлэнгийн доктор Б.Баяртунгалагтай хамтран боловсруулж, 400 ширхэг гарын авлагыг хэвлүүлсэн. Хэвлэлийг эхийг байгууллагын цахим хуудсанд 2024.11.28-ны өдөр нээлттэйгээр байршуулсан.	
3.1.4.1	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгаа хийж, цахимаар болон хэвлэмэл байдлаар ирүүлсэн тайлан, дүгнэлтийг хянаж, баталгаажуулах	Үйл ажиллагаа	Захиалгат хянан баталгаа хийж, баталгаажсан тайлан, дүгнэлтийн тоо	2023 онд нийт 566 тайлан, дүгнэлт баталгаажуулсан.	**Эхний хагас жилд:** Цахимаар илгээсэн хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Цахимаар илгээсэн хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулсан байна.	Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны чиглэлээр мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй хуулийн этгээдээс цахимаар ирүүлсэн 348 тайлан болон хэвлэмэл байдлаар ирүүлсэн 41 тайлан буюу нийт 389 газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгааны, тайлан, дүгнэлтийг хянан үзэж баталгаажуулсан.	
3.1.4.2	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж буй газрын төлөв	Орон нутгийн төсөв	Орон нутгийн төсвөөр хийгдсэн ажлын тоо	2023 онд Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо суманд хот тосгон болон бэлчээрийн	**Эхний хагас жилд:** Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэх газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт	**Жилийн эцэст:** Газрын төлөв байдал, чанарын	Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын 1640 га тариалангийн газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх ажлын даалгаварт санал өгч, 2024.03.19-ны өдрийн	

	байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажилд хяналт тавих.			хянан баталгаа, тус аймгийн Халхгол суманд хот тосгон бусад суурин газрын хянан баталгааны ажил зохион байгуулагдсан байна.	хянан баталгааны ажлын даалгаврыг хянаж, санал хүргүүлсэн байна.	төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын эцсийн шатны тайланг хянаж, ажлын үр дүн, тоон мэдээллийг гүйцэтгэгч байгууллагаар газрын мониторингийн цахим системд оруулсан эсэхэд хяналт тавьж, мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажилласан байна.	1/676 дугаар албан бичгээр, Увс аймгийн Хяргас сумын 614 га тариалангийн талбайд газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх ажлын даалгаварт санал өгч, 2024.03.19-ны өдрийн 1/677 дугаартай албан бичгээр аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газруудад тус тус хүргүүлсэн. Говь-Алтай аймгийн ГХБХБГ-аас ирүүлсэн тус аймгийн Есөнбулаг сумын хот, тосгон, бусад суурины газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын даалгаварт санал өгч, 2024.08.21-ний өдрийн 1/2115 дугаартай албан бичгээр, Нийслэлийн ГЗБА-наас ирүүлсэн Баянгол болон Хан-Уул дүүргийн хот, тосгон, бусад суурины газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын даалгаварт санал өгч, 2024.08.15-ны өдрийн 1/2063, 2024.09.17-ны өдрийн 1/2468 дугаартай албан бичгүүдээр тус тус холбогдох саналыг хүргүүлсэн.	
3.1.4.3	Атар газраас тариалангийн ангилалд шилжүүлэх саналыг судлаж, холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд санал, дүгнэлт боловсруулах	Үйл ажиллагаа	Ирүүлсэн саналын тоо	"Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Улсын Их Хурлын 2022 оны 36 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг гаргаж, тус газрын 2023 оны 05 дугаар сарын 31-ний өдрийн 1/1171 тоот	**Эхний хагас жилд:** Атар газрын ангилал шилжүүлэхээр холбогдох байгууллагуудаас ирүүлсэн албан бичгийг судлан шийдвэрлэсэн байна.	**Жилийн эцэст:** Атар газрын ангилал шилжүүлэхээр холбогдох байгууллагуудаас ирүүлсэн албан бичгийг судлан шийдвэрлэсэн байна.	Төв аймгийн Мөнгөнморьт сумын 651.1 га, Баяндэлгэр сумын 381.5 га бэлчээрийн газрыг атар газар шилжүүлэхээр ирүүлсэн материалын хөрсний төлөв байдалд дүн шинжилгээ хийж, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газарт 2024.08.01-ний 1/1953 дугаар албан бичгээр атар газраас тариалангийн ангилалд шилжүүлэх саналыг хүргүүлсэн.	

				албан бичгээр Ерөнхийлөгчийн Тамгын газарт хүргүүлсэн.				
3.1.4.4	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгаа болон газар хамгаалах, нөхөн сэргээх жишиг үнийн судалгаа хийх	Үйл ажиллагаа	2 судалгаа	-	**Эхний хагас жилд:** Захиалгат хянан баталгаа болон нөхөн сэргээлтийн ажлын үе шатыг нарийвчлан үе шат бүрээр задалсан тооцоо хийж, хэрэглэгч болон зах зээлийн судалгааны талаар мэдээлэл цуглуулсан байна.	**Жилийн эцэст:** Захиалгат хянан баталгаа болон газар хамгаалах, нөхөн сэргээх жишиг үнийн үнэлгээг гаргах судалгааг хийсэн байна.	21 аймгийн ГХБХБГ, Нийслэлийн ГЗБА-нд тухайн аймаг, нийслэл, сум дүүргийн хэмжээнд газар хамгаалах, нөхөн сэргээлтийн төрөл, талбайн хэмжээ, жишиг үнийн судалгаа ирүүлэх тухай 1/1479 тоот албан бичгийг 2024.06.07-ны өдөр явуулсан. 17 аймгийн ГХБХБГ-аас ирүүлсэн судалгааг нэгтгэн, сайжруулж газар хамгаалах, нөхөн сэргээх зардлын зах зээлийн үнийн судалгааг боловсруулсан. Судалгааны үр дүнг газрыг нөхөн сэргээх аргачлал боловсруулж буй Ланд Овнер ХХК-нд хүргүүлж, хамтран ажиллаж байна.	
3.1.4.5	Магадлан итгэмжлэгдсэн хөрсний хяналт, шинжилгээний лабораторит хийгдсэн хөрсний задлан шинжилгээний хариуг Газрын мониторингийн цахим системд автоматаар оруулах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Лабораторийн шинжилгээний хариуны тоо	Газрын мониторингийн цахим систем ажиллуулах журам батлагдсан. Лабораторийн эрхлэгчид олгох эрхийн модулийн тохиргоо хийгдсэн.	**Эхний хагас жилд:** Итгэмжлэгдсэн лабораториудтай уулзалт зохион байгуулж, хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулж, газрын мониторингийн системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийж, үйл ажиллагаанд нэвтрүүлсэн байна.		Итгэмжлэгдсэн хөрс, усны хяналт, шинжилгээний лабораторид хийгдсэн хөрс, усны задлан шинжилгээний хариуг Газрын мониторингийн цахим системд автоматаар оруулахад шаардлагатай нэмэлт хөгжүүлэлтийг хийж, холбогдох туршилт судалгааг хийж 2024.06.01-ний өдрөөс эхлэн хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. “Нарт ШУҮН консалтинг” ХХК, “Гацуурт” ХХК, “Грийн лаб” лаборатори, “Дээж” лаборатори, ХААИС-ийн лаборатори, “Инно хими” ХХК, “Инженер геодези” ХХК-ын лабораторитой хамтран ажиллах гэрээг байгуулан ажиллаж байна. Итгэмжлэлийн хугацаа дууссан болон сунгасан, шинээр авсан лабораториудтай мөн шинээр гэрээ байгуулах болон хугацаа дууссан	

							лабораторийн эрхийг зэргээр дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн. Үүнд: Ургамал газар тариалангийн хүрээлэнтэй 2024.08.07-ны өдөр 2024/220 дугаар гэрээ байгуулсан. Итгэмжлэлийн эрхийг дахин баталгаажуулсан Инженер геодези лабораторитой 2024.09.02-ны өдөр 2024/249 дугаартай гэрээ байгуулсан. "Ханлаб" хөрс, усны лабораторид 2024.10.25-ны өдөр Газрын мониторингийн цахим системд хандан ажиллах, хөрс, усны шинжилгээний үр дүнг оруулах талаар сургалт хийж, 2024.11.19-ний өдрийн 2024/321 дугаар гэрээ байгуулсан. "Нарт ШУУН консалтинг" ХХК-ын итгэмжлэлийн хугацаа 2024.07.31-ний өдөр дуусаж, Газрын мониторингийн цахим системд эрхийг түр хаасан.	
3.1.7.2	Байгаль орчны төлөв байдлын БОХ-1.1, БОХ-1.2 тайланг гаргаж, БОАЖЯ-нд хүргүүлэх, газрын нэгдмэл сангийн 2023 оны улсын нэгдсэн тайланг Байгаль орчны мэдээллийн төв, Үндэсний статистикийн хороонд тус тус хүргүүлэх	Үйл ажилл агаа	2023 оны БОХ-1.1, БОХ-1.2 тайлан	Газрын нэгдмэл сангийн 2022 оны улсын нэгдсэн тайлан Засгийн газарт танилцуулагдсан.	**Эхний хагас жилд:** 2023 оны БОХ-1.1, БОХ 1.2 тайланг гаргаж, БОАЖЯ-нд хүргүүлсэн байна. Газрын нэгдмэл сангийн 2023 оны улсын нэгдсэн тайланг холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн байна.		"Доройтож, хохирол учирсан талбай, газрын нөхөн сэргээлт, хамгаалалд зарцуулсан зардал" БОХ 1.2 тайлангуудыг 21 аймаг, нийслэлээс 2024.01.15-ны дотор хүлээн авсан. 2024.02.10-ны дотор нийслэл, 21 аймгийн БОХ-1.2 мэдээллүүдийг байгаль орчны статистикийн мэдээллийн сан https://eic.mn/box/index.php-д оруулж, баталгаажуулсан байна.	
3.1.7.3	Газрын нэгдмэл сангийн 2023 оны Газарт учирсан	Үйл ажилл агаа	Газрын нэгдмэл сангийн 2022 оны Газарт	Газрын нэгдмэл сангийн 2022 оны улсын нэгдсэн тайлан	**Эхний хагас жилд:** Газрын нэгдмэл сангийн 2023 оны улсын нэгдсэн		Газрын нэгдмэл сангийн 2023 оны "Газарт учирсан хохирол"-ын ГТ9 тайлан, "Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээ"-ний ГТ10	

	хохирлын ГНСТ-9 тайлан, Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний ГНСТ-10 тайланг улсын хэмжээнд нэгтгэх		учирсан хохирлын ГТ6 тайлан, Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний ГТ7 тайлан	Засгийн газарт танилцуулагдсан.	тайланд Газарт учирсан хохирлын ГНСТ-9 тайлан, Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний ГНСТ-10 тайланг нэгтгэн гаргаж, ажлын хэсэгт хүлээлгэн өгнө.		тайланг 21 аймаг, нийслэлээс 2024.02.01-ний дотор хүлээн авсан. ГТ-9, ГТ-10 тайланг улсын хэмжээнд нэгтгэж, дүн шинжилгээ хийж, тайлангийн хамт Газрын даргын 2024.01.03-ны өдрийн А/01 тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсэгт 2024.02.20-ны өдөр хүлээлгэн өгсөн. Газрын нэгдмэл сангийн тайлангийн үр дүнг 2024.03.14-ны өдрийн Даргын дэргэдэх зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсэн.	
Дөрөв. Хуулиар олгосон нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ								
4.1.1	Удирдлагаас болон хурлаас өгөгдсөн үүрэг даалгаврыг хэрэгжүүлэх, тайлагнах	Үйл ажиллагаа	Үүрэг даалгаврын тоо	Жил бүр хийгддэг.	Өгөгдсөн үүрэг даалгаврыг хэрэгжүүлж, тухай бүр тайлагнасан байна.		Удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврыг хэрэгжүүлж, тухай бүр тайлагнаж ажилласан.	
4.1.2	Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд ажиллаж, тайланг тушаалд заасан хугацаанд холбогдох мэргэжилтэнд хүргүүлэх	Үйл ажиллагаа	Тушаалд заасан хугацаа	Жил бүр хийгддэг.	Ажлын хэсэгт ажиллаж, хэрэгжилтийг тухай бүр тайлагнасан байна.		- ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын тушаалаар батлагдсан А/02 ажлын хэсэгт ажиллаж, газрын даргын дэргэдэх хурлын танилцуулгад газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаатай холбоотой танилцуулга, мэдээлэл, мэдээллийн сангаас үзүүлэх үйлчилгээ, лавлагаа, мэдээлэл авах үйлчилгээний хөлсний хэмжээ тогтооход санал гаргаж хүргүүлсэн. - ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны А/17 дугаар тушаалаар байгуулагдсан "Монгол улсын газрын нэгдмэл сан, газар эзэмшил, ашиглалтын бүртгэл, түүний хяналтын үйл ажиллагааг шалгаж, холбогдох арга хэмжээг хуулийн хүрээнд авч хэрэгжүүлэх ажил"-ын дагуу иргэн хуулийн этгээдэд газар өмчлүүлсэн, эзэмшүүлсэн, ашиглуулсан асуудлыг шалгаж, цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулж, танилцуулах үүрэг бүхий ажлын	

						хэсэгт орж ажиллан тайланг мэдээг боловсруулж холбогдох хэлтэст хүргүүлсэн. - ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны А/107 тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсэг ажиллаж, БОАЖЯ болон ҮСХ-той уулзалтуудыг хийж, тэдгээр байгууллагад буй холбогдох мэдээллийг ГНСУНЦС-д холбох ажлыг зохион байгуулсан. - ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024 оны А/130 дугаартай ҮСХ-той мэдээлэл солилцох, цахим системтэй холбох боломжийг шийдвэрлэх ажлын хэсэгт орж ажиллаж Үндэсний статистикийн хорооноос 65,238 малчин өрхийн малын тоо бүхий мэдээллийг хүлээн авсан. - ГЗБГЗЗЕГ-ын даргын 2024.06.13-ны өдрийн А/210 тушаалаар байгуулагдсан Хөрөнгийн тооллогын ажлын хэсэгт ажиллаж, 2024.06.26-27-ны өдрүүдэд бараа материалын агуулахын тооллогыг хийж СЭЗХ-т тооллогын хавсралтыг хүлээлгэн өгсөн.	
4.1.3	Тогтоол шийдвэрийн биелэлт гаргах	Үйл ажиллагаа	Тогтоол, шийдвэрийн тоо	Жил бүр хийгддэг.	Холбогдогдох тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг цаг хугацаанд нь тайлагнасан байна.	- Монгол Улсын Их хурлын 2022 оны 36 тогтоолын арга хэмжээний биелэлтийг 2023 оны байдлаар боловсруулж Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тамгын газарт 2024.02.14-ны өдрийн 1/392 дугаар албан бичиг, 2024.10.28-ны өдрийн 1/2901 дугаар албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн. - БОУАӨЯ-ны "Ногоон хөгжлийн бодлогын хэрэгжилт"-ийн биелэлт, мөн Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн биелэлтийг тус тус гаргаж, Газрын судалгаа, шинжилгээ,	

						бодлого төлөвлөлтийн газарт хүргүүлсэн.	
4.1.4	Хугацаатай албан бичиг, өргөдөл гомдол шийдвэрлэх, хяналт тавьж ажиллах	Үйл ажиллагаа	Шийдвэрлэсэн албан бичиг, өргөдөл, гомдлын тоо	Жил бүр хийгддэг.	Нэгжид ирсэн хугацаатай албан бичиг, өргөдөл гомдлыг заасан хугацаанд нь шийдвэрлэсэн байна.	Төрийн байгууллага болон иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагаас ирүүлсэн 348 албан бичиг, хүсэлтийг цаг тухай бүрт нь шийдвэрлэн, 156 албан бичгийг хүргүүлэн ажилласан. Иргэний 10 өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэсэн байна.	
4.1.5	Хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтын дагуу архивын баримт бүрдүүлэх, хавтаслах, байгууллагын архивт хүлээлгэн өгөх	Үйл ажиллагаа	Архивт хүлээлгэн өгсөн баримтын тоо	Жил бүр хийгддэг.	Нэгжийн урьд онд хийсэн ажлын баримт бичгийг тайлант оны эхний улиралд багтаан байгууллагын архивт хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулсан байна.	-Бэлчээрийн фото мониторингийн 2023 оны мэдээллийг цахим (CD) байдлаар архивлаж, ТЗУГ-т 2024 оны 03 сард өгсөн. -"Газрын мониторингийн сүлжээний мониторингийн 300 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлыг хийх, Газрын мониторингийн цэгийг шинээр байгуулах шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох аргачлал боловсруулах, Газрын доройтол, хөрсний бохирдолд өртсөн газрыг нөхөн сэргээх чиглэлээр олон улсын туршлага, дэвшилтэт шинэлэг технологийн аргачлалын судалгаа хийж Монгол улсад нэвтрүүлэх, хэрэгжүүлэх туршилтыг хийх, нөхөн сэргээлтийн үйл ажиллагааны аргачлалыг боловсруулах" ажлыг гүйцэтгэх зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийг сонгон шалгаруулах тендерийн үнэлгээний хорооны 6 боть баримт материалыг Байгууллагын архивын эрхлэгч, зааварлагч арга зүйч Б.Энхтуулд 2024.05.27-нд хүлээлгэн өгсөн.	

ТАВ. МЭДЛЭГ ЧАДВАРАА ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн, дуусcан хугацаа	Биелэлтийн хувь
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Арга хэмжээ 5.1 Ахлах түмшэлийн мэргэшүүлэх багц сургалт	Удирдлагын академийн "Ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалт"-ад бүрэн хамрагдаж, гэрчилгээ авах	-	Багц сургалтын хөтөлбөрийн дагуу бүх хичээлийг судалж, амжилттай дүүргэсэн байна.	2024.01.25-наас 2024.05.09-ний өдөр хүртэл Удирдлагын академийн "Төрийн захиргааны ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалт"-д хамрагдаж нийт 8 багц хичээлийг судалж, 1 багц бүхий нэгдсэн шалгалтыг амжилттай өгч, нийт 9 багц цагийг дүүргэж, 2024.05.31-ний өдөр A4662 дугаартай сертификатыг авсан.	2-5	

Төлөвлөгөөг үнэлсэн: **_Төсвийн шууд захирагч_**

ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ,
ЗУРАГ ЗҮЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ДАРГА .... А.ЭНХМАНЛАЙ

....
(огноо)

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн: **_Нэгжийн дарга_**

.... /................................/

(албан тушаал) *(гарын үсэг)*

....
(огноо)

Тайлагнасан: **_Нэгжийн дарга_**

ГАЗРЫН МОНИТОРИНГИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА .... /Б.ДӨЛ/

2024.12.04
(огноо)